

**VEI OG VA-RETTLIGE SPØRSMÅL
AV ADVOKAT GUTTORM JAKOBSEN, ADVOKATFIRMAET HAAVIND
VISLIE AS.**

I. INNLEDNING

Eiere av vann- og avløpsledninger i fremmed grunn, er vant til å inngå særskilte overenskomster med de private eierne av grunnen, der dette er nødvendig for å få tillatelse til å anlegge og vedlikeholde ledningsnett for vann- og avløp. Slike rettigheter gitt ved avtale anses som en servitutt over annen manns grunn, og styres i mangel av særskilte bestemmelser i avtalen av servituttloven av 29. november 1968.

Hovedregelen etter servituttloven er blant annet at den som foranlediger at en omlegging av hovedledningene må finne sted, som følge av for eksempel et aktuelt byggetiltak, må bekoste de utgifter og evt. det tap en slik omlegging medfører for ledningseieren.

I den grad enighet ikke oppnås med grunneier har en kommune og for så vidt også et privat selskap som har behov for å fremføre vann- og avløpsledninger over annen manns grunn muligheter for å ekspropriere en slik rett til å ha ledningsanlegget liggende over fremmed eiendom med hjemmel i plan- og bygningsloven eller oreigningsloven. Også i disse tilfellene vil rettighetene bli oppfattet som en servitutt som følger servituttlovens regler i mangel av annen avtale.

I den grad ledningene ikke er anlagt på bakgrunn av særskilt avtale, eller det i sin tid antagelig har vært inngått en avtale, men det mange år senere ikke er mulig å finne noen form for dokumentasjon for dette, vil eiere av vann- og avløpsanlegg i mange tilfeller kunne påberope seg hevdsgrunnlag som grunnlag for rett til å ha ledningene liggende. Hovedregelen er her at det må ha gått 20 år, dersom det som følge av kum eller andre innretninger anlagt på eiendommen, har vært mulig å slutte seg til at det går et ledningsnett over denne, alternativt 50 år dersom ingen synbare innretninger har vært å få øye på. Også her vil hovedregelen være at ledningseieren erverver en servitutrettslig bruksrett ved hevdsperiodens utløp.

For ledningseiere kan det på bakgrunn av ovennevnte være verdt å ha klart for seg, at disse reglene ikke på samme måte kommer til anvendelse når det gjelder anleggelse og flytting av ledninger i vei.

Her er det bestemmelsene i veiloven av 21. juni 1963 nr. 23 som gjelder og den kontrakts- og rettspraksis som har oppstått i kjølevannet av disse bestemmelsene. De aktuelle reglene i så måte er temaet for denne artikkelen.

II. GENERELT OM RETT TIL ANLEGGELSE AV VA-ANLEGG I VEI, SAMT KOSTNADER VED OMLEGGING AV SLIKE ANLEGG.

2.1 Veilovens bestemmelser om anleggelse og flytting av VA-anlegg i vei.

2.1.1 Veilovens § 32

Etter veilovens § 29 kan det fastsettes byggegrenser på 50 meter fra riksvei og 15 meter fra fylkesvei eller kommunal vei eller fra gang- og sykkelvei. Det følger av plan- og bygningsloven § 30 at byggverk, kiosk, opplag eller annen større innretning ikke uten særlig tillatelse kan plasseres innenfor de byggegrensene som er angitt i lovens § 29. Det samme gjelder for vareramper, murer og lignende innretninger, for utsprenge og utgravde rom og for nettstasjoner og andre byggverk i tilknytning til ledninger som nevnt i § 32.

Det er uttrykkelig presisert i forarbeidene til § 32 at de innretninger som faller inn under denne bestemmelsen faller utenfor virkeområdet for byggegrensene etter § 30.

Veilovens § 32 lyder som følger:

"Elektrisk eller annen kraftledning, telegraf- eller telefonledning, vass-, kloakk- eller annen ledning eller renne av alle slag, løypestreng, taubane eller privat skinnegang eller feste for ledning m.m. som nemnt, må ikkje utan særskilt løyve leggst over, under, langs eller nærare offentlig veg enn 3 meter frå vegkant, målt vassrett. Dersom omsynet til trygg ferdsel, vegvedlikehaldet eller moglig seinare utbetring av vegen tilseier det, kan vegstyremakta for særskilt fastsatte strekningar sette ein større avstand, men ikkje større enn til byggegrensa for vedkommande veg. Desse reglane gjeld også dersom det i anna lov er gitt høve til å føre ledning eller renne over, under eller langs eigedomsområdet for offentlig veg."

Løyve etter første ledd gir regionvegkontoret for riksvegar og fylkesvegar og kommunen for kommunale vegar.

Departementet gir nærare føresegner om utgiftsdeling og sakshandsaming i samband med løyve etter denne paragrafen og § 30.

Disse rådighetsinnskrenkningene medfører i utgangspunktet ingen erstatningsplikt for veivesenet.

Etter veilovens § 57 er det videre forbudt på eiendomsområdet til offentlig vei å lede inn kloakkvann eller drenevann uten tillatelse fra veistyremakta. Denne myndigheten er delegert til veikontorene.

Hvis det er tale om graving eller sprenging i veiens eiendomsområde innenfor 3-meters grensen, må en tillatelse etter § 32 også være å betrakte som en tillatelse etter § 57 annet ledd. Strekker gravingen seg lenger ut enn 3-meters grensen på veiens eiendomsområde, må det søkes egen tillatelse etter § 57.

Hva som er veiens eiendomsområde må fastslås konkret for den enkelte vei under hensyn til tidligere avholdte ekspropriasjonsskjønn, grensegangssaker, jordskifte og andre rettsavgjørelser, samt skyldelings- og delings/kartforretninger. Veibredden kan også være utvidet gjennom årene på bekostning av naboeiendommene ved snikutvidelse.

All legging av vann, avløp og overvannsledninger innenfor 3 meters grensen fra veikanten er med andre ord forbudt med mindre det foreligger spesiell tillatelse.

Kravet til tillatelse er hovedsakelig satt for at en kontrollert og registrert kryssing skal kunne finne sted. Det må i utgangspunktet legges til grunn at en søker skal gis tillatelse til kryssing etc, men at veimyndighetene skal bestemme hvor og hvordan kryssingen skal finne sted.

For ledningseiere vil det ofte fremstå som en fordel å kunne legge ledninger i offentlig veigrunn, da det sjelden er snakk om å betale vederlag for bruk av grunnen, og gravingen som regel er enkel. På den annen side innebærer det som regel at det settes vilkår om vederlagsfri fjerning på veimyndighetenes forlangende.

Den avgjørelsen som veimyndighetene tar, etter søknad om tillatelse, er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens regler. Den ledningseier som ikke innehar formell tillatelse etter § 32, men som må sies å ha et lovlig anlegg på grunn av "festnet forhold", vil ikke stå sterkere eller ha større beskyttelse enn om han hadde søkt og fått Vegvesenets tillatelse på de vilkår som normalt alltid stilles, jf. Rt. 1969 s. 893 og RG 2002 s. 286 som omtales nedenfor under pkt. 2.3.

Grensen for virkeområdet til siden kan utvides helt ut til byggegrensen fastsatt i veilovens § 29, jf. § 32 første ledd annet punktum. Beslutningen er et enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand og kan påklages.

Kriterier for utvidelse er de samme hensyn som ligger bak 3-meters grensen, nemlig hensynet til trygg ferdsel, veibygget, veivedlikehold eller mulig senere veiutbedring/ utvidelse. Dersom det legges til grunn at det på en bestemt strekning etter all sannsynlighet vil bli bygget en gang- og sykkelvei, må veimyndighetene kunne treffe vedtak etter § 32 første ledd annet punktum, selv om det for øyeblikket ikke foreligger utarbeidede planer eller budsjettmessig dekning.

Departementet har pr. dato enda ikke gitt egne forskrifter, slik det har fått hjemmel til i § 32, 3. ledd, men slike forskrifter er etter det opplyste under utarbeidelse. I mellomtiden er det rundskriv 90/10 fra Vegdirektoratet til Statens vegvesen, vegkontorene, fylkeskommunene og

kommunene, som gir uttrykk for vegvesenets syn på utgiftsfordelingen mellom vegvesenet og ledningseier ved flytting av ledning i veigrunn, som i stor grad har blitt lagt til domstolene i de avgjørelser som foreligger vedr. dette.

I Statens vegvesen er det utarbeidet standardvilkår for slik tillatelse i blankett 66.

Til tross for at vegmyndighetene er eier av selve veiområdet, er forutsetningen at vegmyndighetene skal ha en saklig grunn til å nekte å gi tillatelse. Dersom anbringelsen av ledningen, ikke kan ses å føre til skade for vegen, vedlikeholdet eller trafikken, eller at den vil føre til økte omkostninger for vegvesenet, skal tillatelse gis i følge rundskrivet. Det er imidlertid anledning til å stille vilkår i forbindelse med at det gis slik tillatelse. Slike vilkår må være saklig forankret.

Av de vilkår som har blitt gitt tidligere har det vært nedfelt to hovedprinsipper.

- A) Ledningseieren er selv ansvarlig for ledningsanleggets vedlikehold og skader på det som følge av vegvesenets ordinære virksomhet, samt ansvarlig for skader som anlegget påfører 3. mann.
- B) Dersom vegvesenets faglige interesser tilsier det, må ledningsanlegget på vegvesenets område endres eller flyttes og ledningseieren må selv bære kostnadene med dette
- C) Dersom arbeidene med vegen fører til endringer m.v. på ledningsanlegg utenfor veiens eiendomsområde, må veivesenet betale hva det koster å flytte ledningene. Her inntreter et rent ekspropriasjonsrettslig synspunkt.

2.1.2 Veilovens § 34

Veilovens § 34 lyder som følger:

”Når byggverk eller anna innretning som nemnt i §§ 30 eller 32 heilt eller delvis ligg eller er plassert i strid med denne lova eller med føresegner gitt med heimel i lova, må byggverket eller innretninga ikkje utan særskilt løyve på nokon måte endrast slik at byggverket eller innretninga vert meir i strid med lova. Byggverket eller innretninga må heller ikkje utan slikt løyve takast i bruk til vesentlig anna føremål enn før.

Løyve etter første ledd gir regionvegkontoret for riksvegar og fylkesvegar, og kommunen for kommunale vegar”

Den rådighetsinnskrenkning som bestemmelsen innebærer er i utgangspunktet ikke gjenstand for erstatning.

2.1.3 Veiloven § 36

Veilovens § 36 lyder som følger:

”Blir byggverk eller anna innretning som nemnt i §§ 30 eller 32 plassert eller endra i strid med det som er fastsatt i eller med heimel i denne lova, kan innretninga takast bort, flyttast eller endrast. Den ansvarlege lyt då bere kostnaden, dersom han ikkje sjølv syte for å ta bort, flytte eller endre innretninga innan ein fastsatt frist.”

Regionvegkontoret tar avgjerd etter første ledd for riksvegar og fylkesvegar, og kommunen tar slik avgjerd for kommunale vegar.”

Det foreligger ingen foreldelsesfrist for vegmyndighetenes adgang til riving, flytting eller endring. Det er heller ikke mulig å kunne hevde rett til å ha en ulovlig innretning liggende, idet en offentlig tillatelse ikke kan oppnås ved hevd.

Derimot kan veimyndighetenes passivitet være av betydning. Hvis det hadde vært naturlig å forvente en viss aktivitet fra vegmyndighetenes side, vil en innretning som opprinnelig har vært ulovlig, over tid kunne gå over til å bli lovlig. Hvor lang tid det er snakk om, vil bero på en konkret vurdering, der blant annet veimyndighetenes mulighet for å oppdage forholdet og oppfordring til å gripe inn, vil være avgjørende. Om en innretning på denne måten skulle anerkjennes som lovlig, vil retten til å ha innretningen stående ikke gå lenger enn det som ellers ville følge av forskrifter eller standardvilkår som enhver ville måtte underkaste seg som søker om tillatelse på vanlig måte.

Den ansvarlige kan pålegges å gjennomføre selve rivingen. Om et slikt krav ikke etterkommes, kan veimyndighetene utføre rivingen, eller den kan gi rivningsoppdraget til en entreprenør.

Det er i denne forbindelse ikke nødvendig for vegmyndighetene å innhente tillatelse fra namsretten, da vegmyndighetenes vedtak vil være direkte tvangsgrunnlag. Hvis veimyndighetene møter motstand under gjennomføringen av et pålegg, må det kunne forlange namsmannens hjelp etter tvangsfullbyrdelseslovens regler, på samme måte som om bemyndigelse var innhentet fra retten.

Avgjørelsen etter § 36 første ledd er å anse som et enkeltvedtak. Det må anses som et vilkår for veimyndighetenes sanksjonering at forvaltningslovens saksbehandlingsregler er fulgt. Dette innebærer for eksempel at den ansvarlige skal gis forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16, gis underretning om påbudet mv. En eventuell klage i en slik sak der rask gjennomføring anses nødvendig, vil ikke ha oppsettende (dvs. utsettende) virkning. Etter forvaltningsloven §§ 28 og 34 vil imidlertid klage over avgjørelsen ofte ellers kunne ha oppsettende virkning, slik at fullbyrdelsen utsettes.

2.1.4 Veilovens § 37.

Veilovens § 37 lyder som følger:

”Eldre byggverk eller anna innretning som nemnt i §§ 30, 32 eller 33 kan mot vederlag fastsett ved skjønn krevjast borttatt eller flytt til slik avstand frå veg eller vegkryss som følger av føresegnene i §§ 29, 32 eller 33. Innretning plassert i strid med dei føresegnene som gjeld før lova blir sett i kraft, er for så vidt underlagde reglane i § 36.

Regionkontoret tar avgjerd etter første ledd for riksvegar og fylkesvegar, og kommunen tar slik avgjerd for kommunale vegar.”

Bestemmelsen omfatter det som er lovlig plassert og det som i tiden løp er blitt omfavnet av byggegrenser. Også en dispensasjon eller en tillatelse kan være grunnlag for at innretningen har en lovlig plassering i forhold til avstandsbestemmelsen.

I mangel av minnelig overenskomst skal erstatningen fastsettes ved skjønn, jfr. § 60. Det som skal erstattes, er hele det tap eieren eller rettighetshaveren blir påført, ikke bare flytteutgiftene. Avgjørelse om fjerning eller flytting er et enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand og kan påklages.

2.2 Flytting av ledninger ved offentlig vei. Veidirektoratets rundskriv 90/10 vedrørende utgiftsfordelingen mellom ledningseier og vegmyndighet.

Rundskrivet angir generelle retningslinjer om forhandlinger og kostnadsdeling der eksisterende lovlige ledninger mv. skal flyttes bort fra eksisterende riksveg, som følge av at vegvesenet foretar endringer med riksveien.

Av rundskrivet fremgår at man i mangel av andre opplysninger må legge til grunn at tidligere ledninger langs, på, over og under eksisterende veier er gitt med vegvesenets stilltiende tillatelse, dvs. som lovlig anlagt med mindre man har holdepunkter for å kunne anta noe annet. Det er i denne forbindelse vist til at vegmyndighetene siden århundreskiftet har krevd å få forhåndsgodkjenne anbringelse av ledninger innenfor den offentlige vegs eiendomsgrenser, innenfor vegens umiddelbare nærhet, og fra 1964 for riksveiers vedkommende også innenfor byggegrenser gitt med hjemmel i veiloven.

Rundskrivet gir anvisning på at eieren av ledningene ikke uten spesielle opplysninger om det motsatte kan antas å ha en særrett til å ha ledningen liggende på/ved vegområdet, på en slik måte at det kan kreves erstatning, om det må foretas endringer med ledningen som følge av arbeider med vegen.

I den grad vedkommende ledning er eldre enn vegen, kan dette etter rundskrivets innhold, være en omstendighet som peker på at veganlegget bør ta kostnadene ved endringer av ledningen. Dersom ikke spesielle forbehold er tatt i forbindelse med omklassifisering for eksempel fra kommunal vei til fylkes- eller riksvei, holder rundskrivet det åpent om ikke kommunen som ledningseier kan hevde at den nye veiholder må bære kostnadene ved omleggingen av kommunal ledning.

Det er videre vist til at veiloven av 1912 ikke gjaldt for byene, og at man derfor sjelden i byene vil finne vilkår gitt på blankett 66 i tiden forut for 1964, da den nye veiloven trådte i kraft. Det må i slike tilfeller undersøkes under hvilke vilkår veiholderen har gitt tillatelse.

Dersom vegvesenets arbeider medfører endring av ledninger som i sin helhet ligger utenfor vegområdet X, gir rundskrivet uttrykk for at veianlegget må bære omkostningene med flyttingen. Et unntak angis her for større innretninger, herunder ledninger, som ligger utenfor vegområdet, men som beviselig er ulovlig anlagt innenfor byggegrensen.

Dersom veiarbeidene fører til endringer av ledninger som i sin helhet ligger innenfor veiområdet, er utgangspunktet i følge rundskrivet at eieren må betale kostnadene med flyttingen. Unntak gjøres imidlertid der hvor eieren kan godtgjøre at han har en særrett til å la ledningen bli liggende. En slik særrett kan anses å foreligge dersom veien beviselig er yngre enn ledningen.

Fører omleggingen til at ledningen blir liggende innenfor det som da blir veiens eiendomsområde, må også fremtidige flyttinger skje på ledningseierens bekostning, med mindre det foreligger en særrett som nevnt.

Det påpekes i rundskrivet at enkelte ledningseiere, særlig de som representerer private husholdninger, kan få utgifter som det er urimelig å belaste dem, og at veivesenet i praksis i slike tilfeller har unnlatt å kreve refusjon av utgiftene til omlegging av ledningene. Det fremgår at "rimelighetskriteriet" selvsagt gjør seg sterkere gjeldende når det gjelder private husholdninger enn private og offentlige foretak med større ressurser.

Det påpekes at det forhold at vegvesenet etter omstendighetene – uten prinsipielt å være ansvarlig – tar omleggingskostnadene, også burde kunne bidra til gjennomføring av grunnverv i minnelighet på en mer smidig måte enn om prinsippet strengt tatt var blitt fastholdt.

Der ledningene dels ligger utenfor og dels på vegområdet angis som retningslinje, at veganlegget må kunne ta de forholdsmessige kostnadene med flyttingen for den del av ledningsstrekket som ligger utenfor området, og grunneieren forutsetningsvis ta den delen som ligger innenfor.

Det angis videre at i de tilfeller hvor vegvesenet tar kostnadene med flytting/utbedring/utskiftning, må ledningseieren bære en del av kostnadene som rimeligvis tilsvarer den standardheving ledningsanlegget får gjennom vegvesenets bidrag.

Med standardheving forstås i følge rundskrivet økte dimensjoner, overgang fra kombinert til separat avløpssystem og økt kvalitet, samt økt bruksverdi på ledningsanlegget pga fornyelser (nedskrivning og lengre levetid). For ledninger gis det anvisning på at vegvesenets forhandlere bør godta en nedskrivningstid på 60 år.

2.3 Rettspraksis

2.3.1 Eidsivating lagmannsretts dom inntatt i RG 2002 s. 286.

Eidsivating lagmannsrett avsa den 12. november 2001 dom i sak mellom Staten v/Samferdselsdepartementet og Østnett AS knyttet til spørsmålet om rett til å ha kabler i vei og kostnadsfordelingen i den forbindelse. Dommen er inntatt i RG 2002 s. 286.

Saksforholdet var her at kabeleieren hadde overtatt sin rett til å ha kabler i fylkesvei og kommunal vei gjennom flere ledd fra det tidligere kommunale e-verket. Det kunne ikke dokumenteres noen tillatelser fra veimyndighetene og dermed heller ingen vilkår for retten til å bruke veien.

Lagmannsretten la til grunn at det forelå en fast og entydig praksis på at offentlig veigrunn var blitt stilt vederlagsfritt til disposisjon for lednings- og kabeleiere så lenge behovet for å benytte veigrunnen som fremføringsvei hadde vært til stede.

Retten fant det videre tilstrekkelig sannsynliggjort at denne disposisjonsretten – i alle fall på riksvei og fylkesvei – normalt var blitt gitt på vilkår om at lednings- og kabeleier måtte bære kostnadene dersom senere veihold skulle kreve at ledninger eller kabler ble endret, flyttet eller fjernet. Det ble ikke funnet holdepunkter for at Vegvesenet hadde gitt tillatelser eller særretter hvor det ikke var forutsatt et kostnadsdelingsprinsipp.

I saken er det også henvist til et sentralt rundskriv fra Arbeidsdepartementet i 1935 som ble sendt til fylkesmennene som ledere for fylkesveistyrene, der det fremgår at Vegvesenet etter søknad skulle avgi grunn vederlagsfritt til lednings- eller kabelformål, mens lednings- eller kabeleier måtte betale kostnader ved forandring og flytting av anlegg dersom anlegget hindret en hensiktsmessig bruk av veien eller veimyndighetenes utførelse av nødvendig arbeid/forandringer.

Det ble også vist til at Vegvesenet de siste 40 årene normalt hadde benyttet et skjema, betegnet blankett 66, ved tillatelser til å legge ledninger og kabler i veien, hvor det var satt som uttrykkelig betingelse at "eieren og/eller brukeren var forpliktet på egen regning å foreta

de endringer med ledningsanlegget – eventuelt fjerne det – som vegvesenet senere måtte finne nødvendig, i det veivesenets tillatelse bare er gitt midlertidig.

Lagmannsretten fant det avgjørende at Skedsmo kommune hadde praktisert samme prinsipper som Vegvesenet. Det gjensto da å ta stilling til om Østnett, som hadde overtatt sine rettigheter via Akershus Nett AS og Romerike Energi AS fra det kommunale E-verket i Skedsmo kommune hadde noen særrett. Det ble lagt til grunn at det kommunale e-verket i sin tid ga fra seg alle rettighetene, uten at det ble tatt noe forbehold om plikt til å dekke kostnader dersom ledninger/kabler skapte problemer for veiholdet. Lagmannsretten fant det ikke nødvendig å kreve Østnett for kostnadsdeling ved flyttingen, det var dokumentert at slikt vilkår var satt. Det ble vist til at den aktuelle veistrekningen hadde vært kommunal, og at det derfor neppe var gitt noen form for formell tillatelse, men at både veimyndighet og de kommunale e-verkene hadde ordnet opp mer uformelt seg imellom med tillatelse og kostnadsdekning.

Det ble vist til at så lenge Østnett ikke kunne påvise noen særrett, måtte det forutsettes at selskapet sto i samme stilling som andre som har søkt og fått tillatelse på vanlige vilkår. Noe annet fant lagmannsretten ville gi Østnett en urimelig fordel i forhold til alle dem som har søkt og fått tillatelse på vilkår om kostnadsfordeling.

Lagmannsretten fant etter dette at kostnadsdelingsprinsippet fikk anvendelse i den konkrete saken. Det neste spørsmålet lagmannsretten da måtte ta stilling til var om vilkåret i blankett 66 om kostnader med flytting og evt. fjerning av ledningene, også kunne anvendes på krav om kostnader knyttet til legging av nye kabelrør, samt merkostnader knyttet til forsiktig graving langs og rundt eksisterende ledninger i et tilfelle hvor man i utgangspunktet kunne krevd flytting. Lagmannsretten fant det ikke tvilsomt at kabeleierne må dekke merkostnadene ved "det mindre" i dette tilfelle nye rør for fremtidig bruk, samt forsiktig graving langs og rundt eksisterende ledninger og kabler.

I juridisk litteratur (Arnulf og Gauers kommentarer til veiloven) er det reist spørsmål om prinsippet om kostnadsdeling burde mykes opp i byene fordi flytting kan bli uforholdsmessig dyrt. Lagmannsretten påpekte at på grunn av de samfunnsinteressene som også knytter seg til ledninger og kabler, kunne det ikke utelukkes at kostnadsdelingsprinsippet i visse tilfeller kunne slå urimelig hardt ut. I det aktuelle tilfellet påpekte lagmannsretten imidlertid at vegvesenet ikke hadde krevd flytting og begrenset sitt kostnadskrav til direkte utgifter med nye rør og forsiktig graving, og kravet på kr. 250.904,- lå da slik retten så det, klart innenfor det som kabeleieren måtte dekke.

2.3.2 Asker og Bærum tingretts dom av 9. mai 2006. Ikke rettskraftig

Asker og Bærum tingrett har i en dom av 9. mai 2006 gitt Asker kommune medhold i at den var berettiget til å kreve Hafslund nett for egen regning å flytte elektriske ledninger i Nesbruveien samt luftstrekking langs Nesbruveien, under henvisning til vegloven § 36 jf. § 32.

Bakgrunnen for pålegget var at IKEA utvidet varehuset på Slependen, og at det i reguleringsplanen for utbyggingen vart vedtatt at veilomleggingen var nødvendig å utføre, før slik utvidelse kunne bli aktuelt.

Hafslund utledet sin rett til å ha nettanlegget langs Nesbruveien nærmere enn 3 meter fra veikanten fra sine rettsforjengere. Spørsmålet retten måtte ta stilling til, sto etter rettens oppfatning i det alt vesentlige i samme stilling som Østnettdommen som er omtalt ovenfor.

Tingretten fant, som lagmannsretten i Østnett-dommen, at disposisjonsretten på offentlig vei normalt er gitt på vilkår om at lednings- og kabeleier må bære kostnadene dersom senere veihold skulle kreve at ledninger eller kabler blir endret, flyttet eller fjernet.

Det ble ikke påvist at Asker kommunale E-verk hadde noen særrettigheter, slik at vilkårene som ble stillet av veiholder, ble stillet for alle som fikk tillatelse. Det ble lagt til grunn at Asker kommune og det kommunale e-verket, som tidligere ikke var utskilt i egen selskap, måtte ha ordnet både tillatelsene og vilkårene for denne på en uformell måte, men at det ble praktisert kostnadsdeling. Hafslund fikk ikke medhold i at denne praksisen ikke kunne vektlegges, da det i denne perioden var uvesentlig hvem som betalte, da kommunen og e-verket var ett.

Retten fant videre at servituttlovens regler passet dårlig på det aktuelle forholdet, og at det gitte pålegget om omlegging var hjemlet i veilovens regler.

Hafslund gjorde videre gjeldende at kabeleierne ikke kunne pålegges å dekke kostnadene ved omlegging av kabelanlegget når veiensynet ble aktualisert og sprang ut av en utvidelse eller etablering av privat næringsvirksomhet., som bekoster utvidelse av veien. Retten utelukket ikke at det i særlige tilfeller kunne fremstå som urimelig at kabeleierne måtte dekke alle kostnader ved en omlegging, og særlig hvis kablene nettopp var blitt lagt, flyttet eller oppgradert. Dette var imidlertid ikke tilfelle i den aktuelle saken, hvor kablene hadde ligget vederlagsfritt i over 30 år, og ikke tidligere var blitt omlagt eller flyttet. Retten sluttet seg til kommunens anførsel på dette punkt om at utvidelsen av IKEA riktignok fremskyndet veganlegget, men at veganlegget ikke av denne grunn endret karakter av offentlig vei.

Rettens synes heller ikke pålegget gikk for langt når det påla Hafslund å flytte kablene fra luftstrekk til jordkabel, og viste til at dette var i tråd med Asker kommunes retningslinjer fra 2004 for veibygging pkt. 4.10.2 for så vidt gjaldt nye kabelanlegg. Dette måtte også etter rettens oppfatning gjelde ved flytting av tidligere anlegg i forbindelse med bygging/utvidelse /flytting av vei.

Dommen er påanket og er således ikke rettskraftig. Ankesaken er først berammet til januar 2008.

Advokatfirmaet Haavind Vislie AS
Guttorm Jakobsen
Advokat

Postboks 359 Sentrum, 0101 Oslo
Tlf. 22 43 30 00. Direkte 22 43 27 32
e-mail: g.jakobsen@haavind.no